



Ikääntyneiden omaishoitoa tukevien palvelujen kokonaisuus

Ikäihmiset ja vammaiset lautakunta

9.10.2025 § xx

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Omaishoidon palvelujen järjestäminen

- Asia on aiemmin käsitelty 22.1.2025 ja 19.3.2025 palvelujen järjestämisen lautakunnassa.
- Kokonaisuuden järjestämisen tapoja on selvitetty huomioiden
 - hyvinvointialueen palvelujen verkostosuunnitelma ja hyvinvointialueohjelma;
 - lakisääteisyys;
 - ikääntyneiden palveluketju;
 - palvelujen saatavuuden oikea-aikaisuus ja tasavertaisuus;
 - taloudellisen tilanteen ja alijäämän kattamisen edellyttämä resurssien vaikuttava käyttö.

Yli 65 –v. omaishoitoa tukevat palvelut

Nykytilanne

- **Lakisääteisen vapaan järjestämisen tavat**
 - Sijaisomaishoito
 - Perhehoito
 - Lyhytaikaishoito asumispalveluyksikössä
 - Palveluseteli kotiin tuotuun palveluun
- **Omaishoidon palkkioluokan 2 ja 3 asiakkaiden palvelu**
 - Säännöllisesti kotiin vietävä terveydentilaa edistävä ja tukeva palvelu
- **Lisäksi omaishoidon tukena voi olla**
 - Kotihoito
 - Kuntouttava päivätoiminta
 - Sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut
 - Omaishoidon sijaisapu

Jatkossa

- **Lakisääteisen vapaan järjestämisen tavat**
 - Sijaisomaishoito
 - Perhehoito
 - Lyhytaikaishoito asumispalveluyksikössä
 - Palveluseteli kotiin tuotuun palveluun
- **Omaishoidon palkkioluokan 2 ja 3 asiakkaiden palvelu**
 - Säännöllisesti kotiin vietävä terveydentilaa edistävä ja tukeva palvelu
- **Lisäksi omaishoidon tukena voi olla**
 - Kotihoito
 - Kuntouttava päivätoiminta
 - Sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut

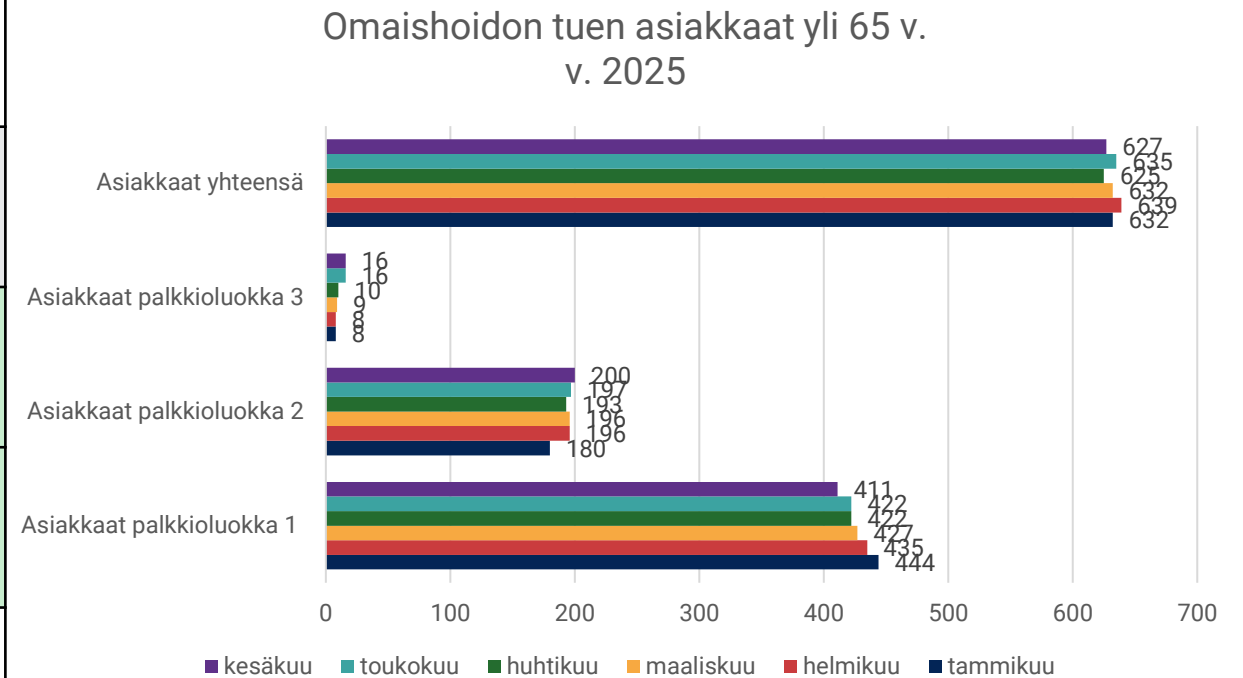
Terveystilaa edistävä ja tukeva sairaanhoitaja-lääkäri -palvelu

Lain omaishoidon tuesta (937/2005 1 §) tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja omaishoitajan työn tukeminen.

- Uutena palveluna pilotin kautta koko Keusoten alueelle laajennettu syksyllä 2025 omaishoidon palkkioluokan 2 ja 3 asiakkaiden lääkäri-sairaanhoitaja -palvelu
 - on säännöllisesti kotiin vietävää sairaanhoitajan ja lääkärin palvelua
 - vastaa terveydenhuollon palvelutarpeeseen joustavasti ja oikea-aikaisesti
 - kohdentuu paljon tukea tarvitseviin asiakkaisiin
 - on asiakkaalle helposti saavutettavaa ja vähentää muiden terveystilapalvelujen tarvetta
- Lääkärityö tulee terveys- ja sairaalapalveluista.
- Sairaanhoitajatyö tulee ikäntyneiden kotona asumista tukevista palveluista. Tällä hetkellä 1 sairaanhoitaja.

Omaishoidon tuen yli 65 asiakkaat palkkioluokittain

	tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu	toukokuu	kesäkuu
v. 2025						
Asiakkaat palkkioluokka 1	444	435	427	422	422	411
Asiakkaat palkkioluokka 2	180	196	196	193	197	200
Asiakkaat palkkioluokka 3	8	8	9	10	16	16
Asiakkaat yhteensä	632	639	632	625	635	627



Yli 65 –v. omaishoidon sijaisapu

- On asiakkaan kotiin vietävä **tilapäiseen** tarpeeseen tarkoitettu palvelu, esimerkiksi omaishoitajan asioiden hoitamisen ajaksi.
- 5/2025 lukien kuntouttava päivätoiminta on vastannut keskitetysti omaishoitajan tekemiin tilauksiin.
- Palvelu toteutetaan osana kuntouttavaa päivätoimintaa yhteisellä henkilöstöresurssilla.
- 6-9/2025 keskimäärin kuukaudessa 44 asiakasta käytti palvelua.
 - Osa asiakkaista on käyttänyt palvelua säännöllisesti viikoittain.

Omaishoidon sijaisavun lakkauttamisen perustelut

- Palvelu ei ole lakisääteinen.
- Omaishoidon tuen asiakkaan tarvitsemat palvelut voidaan turvata lakisääteisillä palveluilla.
- Omaishoidon tuen kokonaisuuteen kuuluu lakisääteisesti
 - Hoitopalkkio
 - Lakisääteiset omaishoidon vapaat, vapaan aikaisen hoidon järjestämisen tavat
 - Sijaisomaishoito
 - Perhehoito (lyhytaikainen ja osavuorokautinen, kotiin annettava)
 - Lyhytaikaishoito asumispalveluyksikössä
 - Palveluseteli kotiin tuotuun palveluun
 - Omaishoitoa tukevat sosiaali- ja terveyspalvelut
 - Kotihoito
 - Sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut
 - Kuntouttava päivätoiminta
 - Omaishoidon palkkioluokan 2 ja 3 sairaanhoitaja-lääkäripalvelu
 - Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset

Mikä muuttuu?

- Omaishoidon sijaisapua saaneiden ja kotiin annettavaa palvelua tarvitsevien omaishoidon tuen asiakkaiden tilanne arvioidaan yksilöllisesti. Palvelutarpeen muuttuessa asiakkaan omatyöntekijä arvioi ja järjestää tarvittavat palvelut.

Taustatietoa

.

Sijaisavun asiakkaiden muut palvelut omaishoidon sijaisavun lisäksi tilanne 1/ 2025

Kunta ja asiakasmäärä	kotihoito	Lyhyt-aikaishoito	Perhehoito	Päivätoiminta	Etäpäivätoiminta	Palveluseteli
Nurmijärvi	3	13	1	5	2	6
Tuusula	4	8	1	1	0	3
Järvenpää	5	11	2	0	0	7
Hyvinkää	4	7	3	7	0	6
Mäntsälä - Pornainen	6	5	2	10	0	3
Yhteensä	22	44	9	23	2	25

Palveluseteli lakisääteinen yli 65 v. omaishoidon vapaan aikaisen hoidon järjestämisessä

- Kotiin annettu palvelu
 - Palvelua tuottaa 33 palveluntuottajaa
- Palveluntuottajan valinta
 - Palveluntuottajat lähinnä pienyrittäjiä.
 - Asiakas itse valitsee palveluntuottajan ja tilaa palvelun. Tarvittaessa omatyöntekijä ohjaa ja avustaa.
 - Asiakas voi toivoa, että sama henkilö tuottaa palvelun joka käynnillä.
- Setelin arvo 140 € on tasasuuruinen seteli, edellyttää omaishoitosopimuksen.
- Oikeus omaishoidon vapaisiin on 3 vrk / kk: seteleitä myönnetään kolme / kk (420 €/kk)
- Omaishoidon vapaan aikaisen hoidon palveluseteli oli v. 2024 käytössä 169 asiakkaalla. Tilanne 8/2025: 147 asiakas käytti palveluseteliä.
- Palvelusetelin omavastuuosuus on sama kuin omaishoidon vapaan aikaisen hoidon omavastuu 12,60 € / päivä.

Kuntouttava päivätoiminta

- Kuntouttavaa päivätoimintaa järjestetään toimipisteissä
 - Hyvinkäällä 4 päivänä / viikko. Ryhmäkoko 15 asiakasta
 - Järvenpäässä 2 päivänä / viikko. Ryhmäkoko 10 asiakasta - käynnistynyt 5/2025
 - Mäntsälässä 2 päivänä / viikko. Ryhmäkoko 12 asiakasta
 - Nurmijärvellä Klaukkalassa 4 päivänä / viikko. Ryhmäkoko 10 asiakasta
- Tavoitteena käynnistää toiminta Tuusulassa v. 2026 alussa
- Kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista, palvelutarpeen arviointiin perustuvaa palvelua

Vuosi 2025	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu
Palvelua saaneiden määrä	98	105	101	103	114	114	115	118



Kiitos



KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue